



ЈП "СРБИЈАШУМЕ" БЕОГРАД
ШГ "БОРАЊА"

Бр. 3856
Датум: 25.10. 2025. г.
ЛОЗНИЦА



Јавно предузеће за газдовање шумама „Србијашуме“ Београд

Шумско газдинство „Борања“ Лозница

Јавно предузеће за газдовање шумама
„Србијашуме“ са п.о. Београд

ПРОГРАМ УПРАВЉАЊА

Број: 17097

Датум: 30.10. 2025 год.

Нови Београд, Булевар Михајла Пулина 113

Општим резерватом природе

„ДАНИЛОВА КОСА“

за 2026. годину



Лозница, октобар 2025.године

Редни број	САДРЖАЈ	Страна
I	УВОД	3
II	ЦИЉЕВИ ЗАШТИТЕ, ОЧУВАЊА, УНАПРЕЂЕЊА И ОДРЖИВОГ КОРИШЋЕЊА ЗАШТИЂЕНОГ ПОДРУЧЈА	3
III	ЗАШТИТА, ОДРЖАВАЊЕ, ПРАЂЕЊЕ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ	4
IV	ПРИОРИТЕТНИ ЗАДАЦИ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ И ОБРАЗОВНОГ РАДА	6
V	ПЛАНИРАЊЕ, ИЗГРАДЊА И УРЕЂЕЊЕ ПОДРУЧЈА	7
VI	ПРОМОЦИЈА ВРЕДНОСТИ ЗАШТИЂЕНОГ ПОДРУЧЈА	7
VII	САРАДЊА	8
VIII	ПОСЕБНИ ПОСЛОВИ И ЗАДАЦИ	8
IX	ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА	8

I УВОД

Програм управљања Општим резерватом природе „Данилова коса“ за 2025. годину урађен је у складу са чланом 54. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, број 36/09,88/10, 91/10 –исправка, 14/16, 95/18 – др.закони 71/21), Уредбом о заштити Општег резервата природе „Данилова коса“ („Сл.гл.РС“, број 20/08) и Уредбом о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, број 102/10).

Плански основ за израду Програма управљања ОРП „Данилова Коса“ за 2025. годину је План управљања Општим резерватом природе „Данилова Коса“ за период 2021-2030. године на који је Министарство заштите животне средине дало сагласност број: 353-02-1624/2020-04 дана 03.03.2021.године.

На захтев ЈП „Србијашуме“, Министарство заштите животне средине је издало Решење о условима заштите природе за израду Програма управљања Општим резерватом природе „Данилова коса“ за 2026. годину (број 003470441 2025 14850 004 005 501 100 од 27.08.2025.године).

ОРП „Данилова коса“ се налази у западној Србији, на подручју Источне Борање. У административном погледу припада Мачванском округу, општина Крупањ, у оквиру катастарске парцеле 999, КО Брштица. Састоји се од једнефизичке целине и у потпуности се поклапа са одсеком б, одељења 132, ГЈ, „Источна Борања“ (2019 – 2028.). Протеже се у правцу северозапад-југоисток, са западне стране граничи са одељењем 131, док се са северне, јужне и источне граничи са одсеком а, одељења 132. Површина резервата износи 6,73ха, све у државној својини.

Сагласно планским документима, дефинисаном режиму заштите (режим I степена заштите) у ОРП „Данилова коса“, у 2026. години, главне активности биће на заштити, очувању и ограниченом презентовању ОРП „Данилова коса“.

II ЦИЉЕВИ ЗАШТИТЕ, ОЧУВАЊА, УНАПРЕЂЕЊА И ОДРЖИВОГ КОРИШЋЕЊА ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

Општи резерват природе „Данилова коса“ стављен је под заштиту (1950. године) са циљем заштите и очувања састојине планинске букве, *Fagetum montanum serbicum* Rudski прашумског типа.

Као и у претходном периоду тако и у 2026. години, управљач ће наставити са остварењем циља заштите, очувања и унапређења изворне шумске заједнице планинске букве, у којој доминира буква са истакнутим примерцима стабала старости преко 200 година, са биљним врстама: зеленика, ребрача, кострика и др. и врстама птица: црна жуна, краткокљуни пузић, мишар и друге, заштићеним као природне реткости, а у интересу науке, образовања и културе и то пре свега циљним групама које се баве научно-истраживачким активностима (Шумарски факултет из Београда, Биолошки факултет из Београда, Институт за шумарство из Београда и Институт за биолошка истраживања „Синиша Станковић“ из Београда), образовним (Средња шумарска школа из Краљева и

Сремске Митровице), праћење здравственог стања заштићене састојине и ограничену презентацију заштићеног подручја.

Управљач је у 2017. години извршио дендрометријска мерења стабала букве због израде основе за ГЈ „Источна Борања“, годину дана пре истека важности због ВЕМЕЛ пројекта. Према је установљен укупан број стабала који износи 767, запремина на целој површини од 4632 м³ (688,2м³/ha) и прираст на целој површини 51,7м³ (7,7 м³/ha).

III ЗАШТИТА, ОДРЖАВАЊЕ, ПРАЋЕЊЕ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ И СТОРОНИХ ВРЕДНОСТИ

1. Приоритетне мере и активности на управљању природним вредностима

Природну, а уједно и темељну, вредност ОРП „Данилова коса“ чини састојина планинска буква *Fagetum montanum serbicum* Rudski, тако да су приоритетне мере и активности везане за заштиту, односно чување шумске састојине и надзор над спровођењем строгог режима заштите и забрану коришћења природних ресурса.

Јавно предузеће „Србијашуме“, Шумско газдинство „Борања“ Лозница, као управљач ОРП „Данилова коса“, поседује људске и материјалне ресурсе за спровођење мера заштите, одржавања, праћења стања и унапређења заштићеног подручја, односно пословима управљања бавиће се чувар заштићеног подручја, реверни инжењер на чијем ревиру је ОРП „Данилова коса“, Шеф Шумске управе Крупањ и самостални референт за заштиту природе у ШГ „Борања“ Лозница.

Чувар заштићеног подручја контролише спровођење правила унутрашњег реда у заштићеном подручју и обавља послове чувања. У оквиру обављања чувања ОРП „Данилова коса“ чувар најмање пет-шест пута месечно обилази заштићено подручје, утврђује да ли има неких промена на заштићеној састојини планинска буква и постављеним ознакама, да ли је учињена нека противправна радња или активност, сачињава забелешку у свом Дневнику чувара и извештај (месечни) доставља непосредном руководиоцу, односно реверном инжењеру. Ревирни инжењер, у складу са дефинисаном динамиком извештавања, извештај доставља надлежној служби у Шумском газдинству, односно самосталном референту за заштиту природе.

Чување, надзор и праћење стања у заштићеном подручју, обавља чувар заштићеног подручја који обавља и послове чувара шума на рејону у Газдинској јединици „Источна Борања“.

Планирана средства за бруто зараде чувара(динара)		Извршилац посла
МЗЖС	500.000,00	ШГ „Борања“
Управљач	100.000,00	

Чувар испуњава услове прописане законом у смислу стручне спреме, радног искуства, поседовања легитимације за чувара заштићеног подручја и положеног стручног испита за чувара заштићеног подручја. У спровођењу општих мера заштите и надзора укључени су реверни инжењер и шеф шумске управе, а пословима заштите и мониторинга заштићеног подручја координира самостални референт за заштиту природе у Шумском газдинству „Борања“ Лозница.

Материјални трошкови чуварске службе представљају трошкове набавке горива, мазива и регистрација,, ЛАДЕ НИВЕ“.

Планирана средства за остале трошкове чуварске службе (набавкагорива , мазива,итд.)(динара)		Извршилац посла
Управљач	15.000,00	ШГ „Борања“

На пословима управљања заштићеним подручјем ради самостални референт за заштиту природе на нивоу Шумског газдинства.

У 2026. години планирана је израда следећих докумената: Програма управљања ОРП „Данилова коса“ за 2027. годину и Извештај о остваривању Програма управљања ОРП „Данилова коса“ за 2026. годину .

Спровођење управљачких докумената и контрола спровођења истих је део редовних послова које стручне службе обављају.

Планирана средства за бруто зараде осталог особља запосленог на пословима управљања заштићеним подручјем-изради управљачких докумената (динара)		Извршилац посла
МЗЖС	80.000,00	ШГ „Борања“
Управљач	55.000,00	

Материјални трошкови стручне службе		Извршилац посла
Управљач	10.000,00	ШГ „Борања“

Заштићено подручје обележено у претходном периоду. Постоје две ознаке табле: на улазу у резерват и у доњем делу одељења 132. одељења Газдинске јединице „Источна Борања“). На улазу у резерват је постављена и велика информативна табла. Такође, постоје и путокази до ОРП Данилова Коса.

Пошто се ОРП „Данилова коса“ налази у обухвату еколошке мреже - еколошки значајног подручја Данилова коса. придржаваће се мера заштите које су прописане Уредбом о еколошкој мрежи, а посебно следећих:

- а) забрањује се уништавање и нарушавање станишта, као и уништавање и узнемиравање дивљих врста;
- б) забрањује се промена намене површина под природном вегетацијом (шуме);
- в) спречавање, смањење, контрола и санација свих облика загађивања.

Праћење здравственог стања шумске састојине у ОРП „Данилова коса“ вршиће се према упутству носиоца извештајно прогнозних послова у области заштите шума (током целе године) и извештаји, односно узорци за анализу достављати носиоцу извештајно прогнозних послова у области заштите шума – Институту за шумарство у Београду, који ће дати обавезујуће препоруке за спровођење мера заштите.

Управљач ће у 2026. години пратити стање кључних природних вредности подручја и вршити мониторинг биљних врста (зеленика, ребрача, острика и друге) јер је у овом резервату забрањена и искључена било каква делатност која би се тицала експлоатације и угрожавања биљних врста. Такође ће се вршити мониторинг врста птица (црна жуна, краткокљуни пузић, мишар и друге) јер подручје резервата и његове околине представља потенцијално вредан орнитолошки локалитет чије се богатство фауне птица може повећати под условом да нема деградације и фрагментације станишта.

Управљач заштићених подручја ЈП “Србијашуме“, односно непосредни управљач на терену Шумско газдинство „Борања“ Лозница има успостављену базу података у функцији управљања заштићеним подручјима.

Основа за газдовање шумама ГЈ „Источна Борања“ је урађена је по ВЕМЕЛ пројекту и њена важност је од 2019. године до краја 2028. године (у 2017. години извршени су теренски радови у оквиру којих је управљач је извршио дендрометријска мерења стабала букве).

IV ПРИОРИТЕТНИ ЗАДАЦИ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ И ОБРАЗОВНОГ РАДА

Успостављени режим строге заштите ОРП „Данилова Коса“ дозвољава спровођење научноистраживачког и образовног рада.

Собзиром да је ОРП „Данилова коса“ заштићено подручје шумског карактера кога посећују посебне циљне групе (ђаци, студенти и истраживачи), управљач ће у 2026. години, за најављене посетиоце, омогућити одлазак до заштићеног подручја.

У 2026. години од образовних активности планирано је предавање у школама (заштита природе и шума)- обележаваље еколошких датума.

Планирана средства за образовне активности		Извршилац посла
Управљач	20.000,00	ШГ „Борања“

V ПЛАНИРАЊЕ, ИЗГРАДЊА И УРЕЂЕЊЕ ПОДРУЧЈА

У складу са Уредбом на подручју ОРП „Данилова коса“, забрањује се коришћење природних богатстава и искључују сви други облици коришћења простора и активности на заштићеном простору, осим научних истраживања и ограничене едукације.

Такође, у 2026. години планирано је управљање отпадом-уклањање смећа:

На подручју ОРП „Данилова Коса“ забрањено је депоновање смећа и другог отпадног материјала.

Планирана средства за управљање отпадом-уклањањесмећа (динара)		Извршилац посла
Управљач	10.000,00	ШГ „Борања“

У 2026. години извршиће се уређење и одржавање приступног дела резервату:

Планирана средства за одржавање приступног дела резервату		Извршилац посла
Управљач	15.000,00	ШГ „Борања“

VI ПРОМОЦИЈА ВРЕДНОСТИ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

Вршиће се у складу са специфичношћу заштићеног подручја (под заштитом је изворна шумска заједница планинске букве, у којој доминира буква са истакнутим примерцима стабала старости преко 200 година, са биљним врстама: зеленика, ребрача, кострика и др. и врстама птица: црна жуна, краткокљунипузић, мишар и друге, заштићеним као природне реткости, а у интересу науке, образовања и културе) и то пре свега циљним групама које се баве научно-истраживачким активностима (Шумарски факултет из Београда, Институт за шумарство из Београда).

Презентација природних вредности заштићеног подручја вршиће се у оквиру обележавања Светског дана шума (21. март), Дана заштите природе (11. април)

У 2026. години планирана је израда логоа и графичке књиге стандарда.

Трошкови активности на изради дизајн логоа и израде графичке књиге стандарда сносиће Управљач.

Планирана средства за израду логоа (дизајн) (динара)		Извршилац посла
Управљач	29.000,00	ШГ „Борања“

Планирана средства за израду графичке књиге стандарда(динара)		Извршилац посла
Управљач	57.000,00	ШГ „Борања“

VII САРАДЊА

Јавно предузеће „Србијашуме“ непосредне послове управљања заштићеним подручјима обавља преко Шумских газдинстава и о у оквиру унапређења управљања заштићеним подручјем остварује сарадњу са разним институцијама на локалном, регионалном и националном нивоу. За ОРП „Данилова коса“, као непосредни управљач ШГ „Борања“ Лозница оствариће сарадњу са локалном самоуправом у Крупњу и основним школама.

VIII ПОСЕБНИ ПОСЛОВИ И ЗАДАЦИ

Противпожарна заштита организоваће се у складу са одредбама Закона о заштити од пожара Закона о заштити природе и Закона о шумама. Спроводиће се превентивне мере заштите шума од пожара и то: појачана контрола ОРП „Данилова коса“ од стране чуварске службе у критичним периодима појаве шумских пожара; постављање знакова забране ложења ватре и знакова упозорења на појачану опасност од појаве шумских пожара.

Планирана средства запротивпожарну заштиту (динара)		Извршилац посла
Управљач	10.000,00	ШГ „Борања“

IX ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

За реализацију Програма управљања ОРП „Данилова коса“ за 2026. годину, потребно је обезбедити одговарајуће организационе, финансијске и техничке претпоставке.

Према Закону о заштити природе финансирање заштићеног подручја обезбеђује се из:

- Средства буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе;
- Осталих буџетска средства;
- Накнада за коришћење заштићеног подручја;
- Прихода остварених у обављању делатности и управљања заштићеним подручјем;

- Средства обезбеђених за реализацију програма, планова и пројеката у области заштите природе;
- Донација, поклона и помоћи и
- Других извора у складу са законом

Трошкови провизије за промет реализују се преко рачуна / подрачуна код управе за трезор.

Планирана средства за трошкове провизије		Извршилац посла
Управљач	1.000,00	ШГ „Борања“

За реализацију Програма управљања ОРП „Данилова коса“ планирана су укупна средства за 2026. годину у износу од 902.000,00 динара. Планира се учешће средстава Буџета Републике, односно Министарства заштите животне средине у износу од 580.000,00 динара, (64,30%) и учешће управљача од 322.000,00 динара (35,70%).

Сам.референт за заштиту природе

за Каткович

Драгослав Штефика, дипл. инж. шум.



Директор

Борко Перишић, дипл. инж. шум.

ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2026. ГОДИНУ – Табела планираних расхода заштићеног подручја „ОРП „Данилова Коса“

Врста расхода	Извори и износи средстава (у динарима)					
	Буџет РС	Сопствени приходи	Буџет јединице локалне самоуправе	Приходи од донација, поклона и помоћи	Средства из накнада	Укупно
А.0 Чување, одржавање и презентација заштићеног подручја						
А.1. Чуварска служба	500.000,00	115.000,00	0,00	0,00	0,00	615.000,00
А.1.1. Бруто зараде чувара	500.000,00	100.000,00				600.000,00
А.1.2. Остали трошкови чуварске службе (гориво, мазино)		15.000,00				15.000,00
А.1.3. Остали трошкови за чуварску службу-службена униформа						0,00
А.2. Одржавање заштићеног подручја	80.000,00	85.000,00	0,00	0,00	0,00	165.000,00
А.2.1. Бруто зараде осталог особља запосленог код управљача - израда управљачких докумената	80.000,00	55.000,00				135.000,00
А.2.2. Обнављање граница и ознака табли						0,00
А.2.3. Противпожарна заштита		10.000,00				10.000,00
А.2.4. Уклањање смећа		10.000,00				10.000,00
А.2.4. Материјални трошкови стручне службе		10.000,00				10.000,00
А.3. Презентација заштићеног подручја	0,00	106.000,00	0,00	0,00	0,00	106.000,00
А.3.1. Израда знака/лого		29.000,00				29.000,00
А.3.2. Израда графичке књиге станд.ознака		57.000,00				57.000,00
А.3.2. Образовне активности-предавање у школама -обележавање сколошких датума		20.000,00				20.000,00
Укупно А.0	580.000,00	306.000,00	0,00	0,00	0,00	886.000,00
Б.0. Управљање посетницима						
Б.1. израда и постављање путоказа						
Укупно Б.0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
В.0. Регулисање имовинско правних односа						
Укупно В.0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Г.0. Праћење и унапређење стања заштићених подручја						
Г.1. Мониторинг заштићених врста						0,00
Укупно Г.0						0,00
Д.0. Уређење простора и одрживо коришћење природних ресурса						
Д.1. Израда и постављање инф.табле и мобилнијара						0,00
Д.1.2. Кошење у приступном делу		15.000,00				15.000,00
Укупно Д.0.	0,00	15.000,00	0,00	0,00	0,00	15.000,00
Е.0. Остали некатегорисани послови						
Е. Провизије		1.000,00				
Укупно Е.0	0,00	1.000,00	0,00	0,00	0,00	1.000,00
Укупно планирани расходи	580.000,00	322.000,00	0,00	0,00	0,00	902.000,00

ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2026. ГОДИНУ – Табела прихода за заштићено подручје ОРП „Данилова Коса“

Ред.број	Извори прихода	Износ у динарима
1.	Средства Буџета Републике Србије	580.000,00
	1.1. Министарство и заштите животне средине	580.000,00
	1.3. Остала средства Републике Србије	
2.	Сопствени приходи	322.000,00
	2.1. Приходи од обављања делатности	322.000,00
	2.3. Остали сопствени приходи	
3.	Средства буџета јединице локалне самоуправе	0,00
4.	Средства донација, поклона и помоћи	0,00
5.	Остала средства	0,00
	Укупно приходи	902.000,00

ОПШТИ РЕЗЕРВАТ ПРИРОДЕ "ДАНИЛОВА КОСА"

РАСПОДЕЛА ОБЕЗБЕЂЕЊА ПОТРЕБНИХ РАСХОДА У 2026. ГОДИНИ

Врсте расхода: Бруто зараде чувара заштићеног подручја		
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	100.000,00
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0,00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	500.000,00
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	
1.1.	Бруто зарада чувара заштићеног подручја	500.000,00
1.2.		
2.	<i>Трошкови порејектних активности</i>	
2.1.		
2.2.		
	УКУПНО расходи	600.000,00
Врсте расхода: Бруто зараде стручног особља		
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	55.000,00
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0,00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	80.000,00
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	
1.1.	Бруто зарада стручног лица	80.000,00
2.	<i>Трошкови порејектних активности</i>	
2.1.		
	УКУПНО расходи	135.000,00



Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
Број: 003470441 2025 14850 004 005 501 100
Датум: 27.8.2024. године
Немањина 22-26
Београд

ШГ "БОРАЊА" ЛОЗНИЦА

ПРИМЉЕНО: 15.09.2025.			
Орг. јед.	БРОЈ	Пратен	Врста
02/1	3408		

Јавно предузеће за газдовање шумама
„Србијашуме“ са п.о. Београд

Број: 14/173

Датум: 10.09.2025 год.

Нови Београд, Булевар Михајла Пупина 113

На основу члана 9. став 8. и члана 42. ст. 6, 7 и 8. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10 - исправка, 14/16, 95/18-др. закон и 71/21), члана 23. став 2. и члана 24. Закона о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18-др. закон и 47/18), члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/18 – аутентично тумачење и 2/23-УС), Уредбе о режимима заштите („Службени гласник РС”, број 31/12) Уредбе о еколошкој мрежи („Службени гласник РС”, број 102/10) и Уредбе о заштити Општег резервата природе „Данилова коса” („Службени гласник РС”, број 20/08), решавајући по захтеву ЈП „Србијашуме” за издавање услова заштите природе, за издавање решења о условима заштите природе, Министарство заштите животне средине, државни секретар Драгана Остојић по Решењу о овлашћењу број 002679142 2025 14850 009 005 020 092 од 16.6.2025. године, доноси

РЕШЕЊЕ о условима заштите природе

На основу Стручне основе 03 бр. 022-3220/2 од 25.8.2025. године, а у складу са Законом о заштити природе, Уредбе о заштити Општег резервата природе „Данилова коса” и Планом управљања Општим резерватом природе „Данилова коса” за период 2021-2030. године. Активности на изради Програма управљања Општим резерватом природе „Данилова коса” за 2026. годину, могу се извести под следећим условима:

1) Програм управљања усагласити са Законом о заштити природе, Уредбом о проглашењу Општег резервата природе „Данилова коса” и Планом управљања заштићеним подручјем за период 2021-2030.;

2) Мере заштите, очувања, уређења и унапређења заштићеног подручја планирати и спроводити у складу са прописаним режимом заштите;

- Забрањује се коришћење природних богатстава и искључују сви други облици коришћења простора;

- Ограничавају се радови и активности на научна истраживања и праћење природних процеса, контролисана посета у образовне, рекреативне и општекултурне сврхе, као и спровођење заштитних, санационих и других неопходних мера у случају пожара, елементарних непогода и удеса, појава биљних и животињских болести и пренамножавања штеточина, уз сагласност Министарства;

3) Програм управљања треба да садржи врсту и облик активности, динамику реализације послова и висину потребних средстава;

4) Обележавање и обновљање граница заштићеног подручја, неопходно је урадити у складу са Правилником о начину обележавања заштићених природних добара („Службени гласник РС”, бр. 30/92, 24/94 и 17/96);

5) У програму управљања потребно је навести сва одељења/одсеке Газдинске јединице „Источна Борања” у режиму I степена заштите;

6) Планирати израду и других управљачких докумената (нпр. извештај о остваривању годишњег програма управљања - сажет приказ реализације и др.);

7) Неопходно је пратити стање заједнице букве (*Fagetum montanum serbicum*), природних вредности подручја и планирати мониторинг биљних врста (зеленика, ребрача, кострика и друге), као и врста птица (црна жуна, краткокљуни пузић, мишар и други);

8) Програмом управљања предвидети дендрометријска мерења стабала букве *Fagetum moesiace montanum typicum* (тотални премер), чија заједница чини темељну вредност заштићеног подручја. Добијене податке је потребно доставити Заводу за заштиту природе Србије;

9) Направити детаљан опис стања шуме у Резервату, предвидети мере заштите и направити анализу упоређујући нове податке премера са претходним, у циљу праћења здравственог стања и очувања темељних вредности заштићеног подручја;

10) Планирати очување и унапређење природних вредности подручја и њихово наменско коришћење за научна истраживања, едукацију и презентацију, у складу са режимом заштите;

11) Предвидети научно истраживачки рад који ће се заснивати на спровођењу различитих специјалистичких или мултидисциплинарних истраживања која би се изводила по посебним пројектима или програмима;

12) Предвидети формирање, односно ажурирање постојеће базе података у функцији управљања, коришћења и мониторинга стања у заштићеном природном добру;

13) У границама подручја предвидети картирање стабала на којима су забележене природне дупље и шупљине у којима се гнезде птице дупљашице (врсте из реда сова *Strigiformes*, детлићи *Piciformes* и врсте из реда певачица *Passeriformes*);

14) Евидентирати и картирати у бази података гнезда птица грабљивица на стаблима у границама подручја. У сарадњи са Заводом и другим научним и стручним институцијама идентификовати врсте птица које се гнезде и по потреби спровести мере заштите и очувања стабала односно гнездилишта;

15) Планирати одржавање и уређење приступа Резервату, шетних стаза у и око Резервата и инфо-табли, путоказа и ознака за посетиоце;

16) Утврдити присуство инвазивних врста биљака, мапирати њихове популације и предузети адекватне, пре свега механичке мере сузбијања и контроле њиховог ширења;

17) Стимулисати развој активности и делатности које су у складу са принципима одрживог развоја и прописаним режимом заштите;

18) Предвидети спречавање активности које могу нарушити вредности заштићеног подручја;

19) С обзиром на то да се предметно подручје налази у обухвату еколошке мреже Републике Србије, еколошки значајног подручја „Данилова коса”, потребно је придржавати се мера заштите прописаних Уредбом о еколошкој мрежи посебно следећих:

- забрањено је уништавање и нарушавање станишта, као и уништавање и узнемиравање дивљих врста,

- забрањена је промена намена површина под природном и полуприродном вегетацијом (шуме, ливаде, пашњаци, тршњаци итд.),

- предузети мере којима се обезбеђују спречавање, односно смањење, контрола и санација свих облика загађивања;

20) Посебну пажњу посветити мерама заштите у случају акцидентних ситуација, планирати противпожарну заштиту и превентивне мере заштите од пожара кроз појачану контролу, постављање знакова забране ложења ватре и сл.;

21) Планирати промоцију вредности заштићеног подручја кроз следеће активности: медијско приказивање, штампање промотивног материјала (проспеката, брошура, приручника и др.), едукативно-промотивне активности (обележавање еколошких датума, промоције заштићених подручја и др.) које треба да допринесу афирмацији заштићеног природног добра;

22) Програм треба да садржи и све задатке и активности на сарадњи са локалном заједницом и осталим корисницима заштићеног подручја, као и активности на сарадњи са другим заштићеним подручјима Србије и осталим институцијама;

23) Обезбедити услове, мишљења и сагласности од свих надлежних органа, организација и установа за све планиране радове на заштићеном природном добру;

24) За све радове и активности у резервату неопходно је прибавити сагласност Министарства заштите животне средине у складу са чланом 35. Закона о заштити природе;

25) Ови услови не ослобађају подносиоца захтева да прибави и друге услове, дозволе и сагласности предвиђене позитивним прописима.

Образложење

ЈП „Србијашуме”, ул. Булевар Михајла Пупина 113, 11070 Нови Београд, упутило је захтев број 12449 од 4.8.2025. године Министарству заштите животне средине, за израду Програма управљања Општим резерватом природе „Данилова коса” за 2026 годину.

Програмом управљања Општим резерватом природе „Данилова коса” за 2026. годину предвиђене су следеће активности:

- чување, одржавање и презентација заштићеног подручја: чување заштићеног подручја врши се сагласно акту о унутрашњем реду и чуварској служби на који је сагласност дало надлежно Министарство;

- одржавање заштићеног подручја обухвата израду управљачких докумената, обнављање граница, уклањање отпада са простора непосредног окружења, послове везане за противпожарну заштиту, ажурирање базе података;

- презентација заштићеног подручја вршиће се у складу са специфичношћу заштићеног подручја и то пре свега циљним групама које се баве образовним и научно истраживачким активностима;

- у циљу заштите и унапређења предвиђено је стања заштићеног подручја које подразумева мониторинг природних вредности у заштићеном подручју и континуирано праћење шумске састојине;

- уређење простора и одрживо коришћење: уређење приступног дела заштићеном подручју.

На основу члана 9. став 5. Закона о заштити природе, по захтеву Министарства заштите животне средине, Завод за заштиту природе Србије издао је Стручну основу (број 03 бр. 022-3220/2 од 25.8.2025. године) по предметном захтеву.

Увидом у Централни регистар заштићених природних добара, документацију Завода за заштиту природе Србије, утврђено је да је подручје за које се израђује Програм управљања заштићено подручје Општи резерват природе „Данилова коса” у коме је дефинисан режим заштите I степена, у складу са Уредбом о заштити Општег резервата природе „Данилова коса” - природно добро од изузетног значаја – I категорија. Заштићено подручје је део еколошки значајног подручја „Данилова коса” еколошке мреже Републике Србије према Уредби о еколошкој мрежи.

Према Уредби о заштити Општег резервата природе „Данилова коса”, у резервату је установљен режим заштите I степена којим се забрањује коришћење природних богатстава и искључују сви други облици коришћења простора и активности на заштићеном простору, осим научних истраживања и ограничене едукације.

У складу са чланом 35. Закона о заштити природе у режиму заштите I степена – строга заштита, спроводи се на заштићеном подручју или његовом делу са изворним или мало измењеним екосистемима изузетног научног и практичног значаја, којом се омогућавају процеси природне сукцесије и очување станишта и животних заједница у условима дивљине.

Заштита еколошке мреже, на основу члана 6. Уредбе о еколошкој мрежи обезбеђује се спровођењем прописаних мера заштите ради очувања биолошке и предеоне разноврсности, одрживог коришћења и обнављања природних ресурса и добара и унапређења заштићених подручја, типова станишта и станишта дивљих врста у складу са законом којим се уређује заштита природе, и другим прописима, као и актима о проглашењу заштићених подручја и међународним уговорима.

У складу са горе наведеним издаје се Решења о условима заштите природе за израду Програма управљања Општим резерватом природе „Данилова коса” за 2026. годину. За све друге радове/активности на предметном подручју, или промене планске/пројектне документације, потребно је поднети нови захтев.

Подносилац захтева је платио Републичку административну таксу у износу од 1030,00 дин, ослобођен је плаћања таксе за издавање решења о условима заштите природе по тарифном броју 186а Закона о републичким административним („Службени гласник РС”, бр. 43/03, 51/03 - испр., 61/05, 101/05 - др. закон, 5/09, 54/09, 50/11, 70/11-усклађени дин. износ, 55/12 - усклађени дин. износ, 93/12, 47/13 - усклађени дин. износ, 65/13 - др. закон, 57/14 - усклађени дин. износ, 45/15 - усклађени дин. износ, 83/15, 112/15, 50/16 - усклађени дин. износ, 61/17 - усклађени дин. износ, 113/17, 3/18 - испр., 50/18 - усклађени дин. износ, 95/18, 38/19 - усклађени дин. износ, 86/19, 90/19 - испр., 98/20 - усклађени дин. износ, 144/20, 62/21 - усклађени дин. износ, 138/22, 54/23 - усклађени дин. износ и 92/23, 59/24- усклађени дин. износ и 63/24 – измена и допуна усклађених дин. изн. и 94/24 и 55/25 – усклађени дин. износ).

Поука о правном средству:

Против овог решења може се изјавити жалба Влади Републике Србије у року од 15 дана од дана његовог пријема. Жалба се предаје непосредно Министарству заштите животне средине у Београду, Немањина 22-26, 11000 Београд или путем поште са доказом о уплати републичке административне таксе у износу од 610 динара, по тарифном броју 6 Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС”, бр. 43/03, 51/03 - испр., 61/05, 101/05 - др. закон, 5/09, 54/09, 50/11, 70/11 - усклађени дин. износ, 55/12 - усклађени дин. износ, 93/12, 47/13 - усклађени дин. износ, 65/13 - др. закон, 57/14 - усклађени дин. износ, 45/15 - усклађени дин. износ, 83/15, 112/15, 50/16 - усклађени дин. износ, 61/17 - усклађени дин. износ, 113/17, 3/18 - испр., 50/18 - усклађени дин. износ, 95/18, 38/19 - усклађени дин. износ, 86/19, 90/19 - испр., 98/20 - усклађени дин. износ, 144/20, 62/21 - усклађени дин. износ, 138/22, 54/23 - усклађени дин. износ и 92/23, 59/24- усклађени дин. износ и 63/24 – измена и допуна усклађених дин. изн. и 94/24 и 55/25 – усклађени дин. износ).



Достављено:

- Ⓞ Јавно предузеће „Србијашуме”,
Булевар Михајла Пупина бр. 113, 11070 Нови Београд;
- Завод за заштиту природе Србије,
Јапанска 35, 11070, Нови Београд;
- Сектор за надзор и превентивно деловање у животној средини,
Др. Ивана Рибара 91, 11070 Нови Београд
- Архива.